

ΟΙ ΨΑΡΑΔΕΣ

(Πίναξ του Τόρνερ).

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΛΟΥΪΤΖΙ ΠΙΡΑΝΤΕΛΛΟ

..... Ο ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΜΙΚΕΛΙΝΑΣ

Όταν πέθανε ο γέρο Μαρροζίνια, ο ανηψιός του—ο Μαρροζίνιο, όπως τον λέγανε— είχε κλείσει τα είκοσι χρόνια κι' έτοιμαζότανε να πάει στο στρατό.

Η θεία Μικελίνα, η δεύτερη γυναίκα του γέρο Μαρροζίνια, τον είχε αναθρέψει, σαν μητέρα, από μικρό και δεν τον ξεχώριζε από παιδί της.

Ο γέρο Μαρροζίνια δεν είχε παιδιά από την πρώτη του γυναίκα και γι' αυτό πήρε το Μαρροζίνιο από τον αδελφό του. Μά κι' όταν χήρεψε και ξαναπαντρεύτηκε με τη Μικελίνα, μά όμως κοπέλλα, ώλο νεύατα και δροσιά, κράτησε μαζί του τον ανηψιό του, γιατί ήξερε ότι δεν υπήρχε καμιά ελπίδα ν' αποκτήσει παιδί από τη δεύτερη γυναίκα του.

Το ανηψάκι του λοιπόν ήταν ο γιός του.

Η θεία Μικελίνα, όταν μπήκε στο αρχοντάκι του γέρο Μαρροζίνια, από την πρώτη ημέρα έδειξε ότι ήταν μια καλή και φρόνιμη νοικοκυρά κι' ότι ήξερε να κοιμαντάρη καλά τα ύποστατικά της, γιατί ο άντρας της είχε μεγάλη περιουσία σε σπίατα και σε χτήματα. Μά κι' από την πρώτη ημέρα αγάπησε το Μαρροζίνιο σαν παιδί της.

Πέρασαν έτσι τα χρόνια κι' ο Μαρροζίνιο έγινε ένα παλληκάρια είκοσι χρόνων, ενώ η θεία Μικελίνα, που δεν είχε κλείσει ακόμα τα σαράντα, έλεγε χαμογελώντας, ότι είχε γεράσει πια. Η θεία λοιπόν κι' ο ανηψιός έβλεπαν με πόνο τον καλόκαρδο πάντα γέρο Μαρροζίνια όταν πέθανε, αφήνοντας με τη διαθήκη του όλη του την περιουσία (σπίατα και χτήματα) στον πολυγαλακτιμένο του ανηψιό και στη γυναίκα του, όσο ζούσε, την επαρχία της, αν βέβαια δεν της περνούσε από το νου ν' ξαναπαντρευτεί.

Ο Μαρροζίνιο έπειτα —το πραγματικό του όνομα ήταν Σιμονέλλο— πήγε στο στρατό κι' η θεία Μικελίνα νοιάστηκε σαν άξια γυναίκα, για το νοικοκυριό της.

Μια ημέρα όμως, από ένα γράμμα του ανηψιού της, κατάλαβε ότι ο Μαρροζίνιο είχε αλλάξει. Της έγραψε, ότι δεν ήθελε πια ν' ξα-

ναυρώσει κοντά της κι' ότι ένας κρυφός κι' αγνώστους λόγος του μάτωνε πάντα την καρδιά. Σε κάθε γράμμα του μάλιστα της έγραφε γι' αυτή τη μαύρη άπελπισία του, που την κρατούσε μυστικά και δεν τολμούσε ν' απηγορεύσει ή αιτία της.

Η θεία Μικελίνα πάλι σε κάθε γράμμα της του έδινε να καταλάβει, ότι αν ήταν ερωτευμένος, έπρεπε ν' απηγορεύσει, σαν καλή μητέρα, θά τον βοηθούσε. Και το έστειλε άφωνα χτήματα μήπως με τις διασεκέσεις ξεχνούσε αυτή την τρελλή του άπελπισία.

Φαντάζεται όμως κανείς την έκπληξή της, όταν η θεία Μικελίνα είδε ν' απηγορεύσει πίσω τα χτήματα μαζί κι' ένα γράμμα γεμάτο θυμό, παράνοια και παρακλία ν' τον καταλάβει, ν' τον καταλάβει...

Η θεία Μικελίνα τότε έλεγε χάρσι. Άναρωτιότανε λοιπόν κάθε τόσο, τί έπρεπε τάχα ν' καταλάβει, όταν μια ημέρα γύρισε ξαφνικά ο Μαρροζίνιο μ' άδεια.

Ήταν άδύνατος, χλωμός και τ' άπια του έλαιαν παράξενα. Τρώαζε τότε όταν τον είδε σ' αυτά τ' άχλια κι' ή πρώτη της δουλειά ήταν ν' τον ρωτήσει άδυσως:

— Μά τί θες από μένα; Τι θες ν' καταλάβω; Τι έχεις λοιπόν; Γιατί δέ μου τό λές;

Όσο όμως τον χάρσιε και τον φιλούσε σαν μητέρα, τόσο εκείνος γινότανε πιο τρελλός και τέλος μια ημέρα έφυγε από τό σπίτι και πήγε σ' ένα μακρινό χωριό, για ν' περάσει εκεί πέρα τις ύπόλοιτες ημέρες της άδειας του.

Η θεία Μικελίνα τότε συλλογίστηκε τις παράξενες ματιές του, τους άνεξήγητους θυμούς του, όταν τον χάρσιε, κι' άναρωτιότανε από μια άφάνταστη ύποψία. Κι' έπειτα έπεσε έπάνου σέ μια καρέκλα, κατάχλωμη, κυτίζοντας μπροστά της σαν τρελλή και γυθρίζοντας με φρόνη:

— Μπορεί!... Πιός ξέρει... Μπορεί ν' είνε κι' αυτό!...

Δεν τολμούσε λοιπόν ν' στείλει κανένα στο χωριό για ν' μάθει τί κάνε ο Μαρροζίνιο. Μά

Ήταν άκόμη δροσερή και άμορφη.

βυτερα από τέσσερες ημέρες ήθε στο σπίτι της θείας Μικελίνας ο κοινιάδος της, ο πατέρας του Μαρρουκίνο, που δεν είχε πατήσει το πόδι του εκεί μέσα από την ημέρα που διαβάστηκε η διαθήκη του αδελφού του.

— Άγαπητή μου κοινιάρα, της είπε μόλις την είδε, μ' ένα β-ποπο χαμόγελο στα χείλη.

Την έλεγε κοινιάρα μ' όχι κοινιάδα, γιατί η πρώτη γυναίκα του αδελφού του είχε βαφτίσει το Μαρρουκίνο μ' έτσι νόμιζε ότι έτρεπε να λήη και τη δεύτερη κοινιάδα του κοινιάρα.

— Άγαπητή μου κοινιάρα, της ξαναείπε, δεν ξέρω τί να κάνω με το Σιμονέλλο. Άχ, κοινιάρα μου, τί κακό σαράκι που είναι ο ξ-ρωτας!...

— Μπα! Είπε λοιπόν ερωτευμένος; τον ρώτησε η θεία Μικελίνα. Το τρελλόπαδο! Και τί δεν έκανα για να τον αναγκάσω να φανε-ρώση το μυστικό του σ' έμένα... στη μητέρα του! Το ξέρεις καλά, κοινιάδος! Τόν βρήκα έδω πέρα μωρό παιδί, δυο χρόνων, όρφανό από μητέρα και τόν ανέθρεψα μ' άγάπη, σάν παιδί μου!

— Έ... έ... έ... άρχισε να κάνη ο κοινιάδος, κοινώντας το κεφάλι του, μ' ένα ύποπτο πάντα χαμόγελο στα χείλη. Αυτό ά-κριβώς είναι η συμφορά του, άγαπητή μου κοινιάρα. Αυτό είναι ά-κριβώς...

— Αυτό; Και γιατί; Μά τί λές, κοινιάδε! παραξενεύτηκε η θεία Μικελίνα.

Έκεινος τότε, αντί να της άπαντήσει, της έκανε μιά παράξενη έ-ρώτηση:

— Κυτάχτηκες ποτέ σου στον καθρέφτη, άγαπητή μου κοινιάρα;

Η θεία Μικελίνα τόν κούταξε μιά στιγμή στα μά-τια μ' η πρώτη έκείνη ύποψία της έσταξε πάλι το φαρκιά της μέσα στην καρδιά της. Πετάχτηκε λοι-πόν επάνω και τού φώναξε:

— Μά δεν μπορεί... δεν μπορεί να πέρασε μιά τέτοια τρέλλα από το μυαλό του Μαρρουκίνο! Έσύ, έσύ τού την έβαλες στο νού, έσύ, δαιμονισμένε! Έ-κεινος μ' ανατούσε πάντα σάν μητέρα του! Έσύ τού έγραμψε και τού έβαλες στο νού αυτή την τρέλλα, έσύ που δεν ήσυχάσες ούτε μιά στιγμή για κείνη την κα-ταραμένη διαθήκη! Νομίζεις ότι δεν ξέρω, δεν ξισα πώς φώναζε σ' όλο τόν κόσμο, ότι είμαι νέα μ' ότι μπορώ άκόμα να ζήσω ειρσοι και τριάντα χρόνια μ' ότι ο γιός σου μπορούσε να πεθάνη δίχως να χωρή την παρουσία σου τ' άφησε ο θεός του; Μά νόμισες λοιπόν, δαιμονισμένε, ότι θ' άφισα έτσι το Σιμονέλλο, να περμιένη ημέρα με την ημέρα πότε θά πεθάνω; Έγώ, έγώ ή ίδια, μόλις γύριζε άτ' το στρατό, θά τού έλεγα: «Σιμονέλλο μου, διάλεξε μιά καλή γυναίκα και φέρε την έδω μέσα. Έσύ είσαι πειά ο άφέντης! Έγώ θά χαίρομαι την εύτυχία σου και θά αναθέρω τα παιδιά σου, άπως ανάθρεφα και σένα». Αυτό είχα σκοπό να κάνω! Γράψε του λοιπόν αυτά που σου ελτα και πές μου άμέσως άν έχεις στο νού σου καμιά καλή κοπέλλα, που να τού άρέσει. Έγώ ή ίδια θά τού την προξενήσω! Μά βγάλε του από το νού αυτή την τρέ-λλα, αυτή την καταραμένη ιδέα, που τού την έβαλες έσύ! Είπε κορμιά! Είπε μεγάλο κορμιά!...

Ο κοινιάδος θέλησε να δαιμονιοποιηθί, τά πτερό-δερα λιγάκι και πάντα με το ύποπτο έκείνο χαμόγελο στα χείλη κατάλαβε, ότι ήταν καλός πειά από της πη καθαρά ότι ο Μαρρουκίνο ήταν τρελλά ερωτευμένος μαζί της, ότι δεν έφταιγε γι' αυτό μ' ότι καλά θά έκανε έκείνη να πάη να κυτταχθί λιγάκι στον καθρέφτη.

— Έξω από δω! τού φώναζε τότε σάν τρελλή η θεία Μικελίνα. Έξω από δω, δαιμονισμένε! Να μη σάς ξαναδώ πειά στα μάτια μου, ούτ' έσένα, ούτε το γιό σου! Άχ! Θεέ μου! Πού να ξέρω, ότι ανάθρεφα μιά όσεντρα! Έξω, έξω άτ' το σπίτι μου!

Ο κοινιάδος, άτάραχος, την άφησε μονάχη και γύρισε πάλι στο χωριό του.

Η θεία Μικελίνα με τη μιστική κορδιά της πληγωμένη, ματω-μένη από έκείνη τη φαρμακερή δαγκωματιά, άρχισε να κλαίη τη συμφορά της.

Η γειτόνισσες προσπάθησαν να την παρηγορήσουν, μιά καμιά δεν μπορούσε να καταλάβη γιατί έκανε έτσι σάν τρελλή! Μήπως έφταιγε έκείνη; Μήπως έφταιγε ο Μαρρουκίνο; Έφταιγε η διαθή-κη! Αυτή μονάχη! Κι' έπειτα, γιατί όχι; Δεν ήταν κανένα έγκλημα αυτή η τρελλή άγάτη του Μαρρουκίνο. Δεν συλλογιζόταν λοιπόν η θεία Μικελίνα, ότι είμαστε όλοι άνθρωποι μ' ότι μιά ημέρα, άν παν-τρευόταν, ναί, άν παντρευόταν έκείνος μιά άλλη, μπορούσε να μα-λώση με τη κόρη της, όπως μαλώνει πάντα η νύφη με την πε-θερά;

Τό είχε καλοσυλλογιστεί αυτό; Τί θά έκανε τότε έκείνη;

Η θεία Μικελίνα έννοιωσε ξαφνικά ότι είχε άπομεινεί μόνη, ο-λομύνη στον κόσμο. Αυτή λοιπόν είναι η ζωή; Όλο τους συλλο-γιζόντουσαν το σιμύρον και δεν καταλάβαινε το πιο άγιο άτ' δια-τά αισθήματα, τη μητρική στοργή; Ήταν λοιπόν «συμφέρων» της

να παραδεχθί την τρέλλα του Μαρρουκίνο, γιά να είχε πάντα αυτή νοικοκυρά; Ήταν δικό της «συμφέρων»;

Ή θεία Μικελίνα έτρεξε σάν τρελλή και κυτάχτηκε στον κα-θρέφτη της.

Όχι, όχι! Δεν ήταν άσχημη. Ήταν άκόμα δροσερή και όμορφη. Κι' ούτε έδειχνε τά χρόνια της. Μά δεν ήταν, δεν μπορούσε να ή-ταν όμορφη για κείνο το παιδί. Κάτω από τά ξανθά μαλλιά της άρχισαν κούλας να φαίνονται ή άσπρες τρίχες. Όχι, όχι! Ήταν τροπική! Ήταν μεγάλο κορμιά!

Ο Μαρρουκίνο όστόσο, έξακολουθούσε να της γράφη, να της μιλάη για έρωτα και να της ζητάη να τόν λυπηθί. Ζητούσε έρωτα από αυτήν! Έκεινος, από αυτήν, έρωτα! Σάν να ήξερε τί θά πη έρωτας, ο τρελλός! Μά έννοια σου και θά τού τόν μάθαινε έκείνη...

Κι' αλήθεια, όταν γύρισε άτ' το στρατό ο Μαρρουκίνο, πού άδυ-νατος και πού χλωμός από την άλλη φορά, η θεία Μικελίνα τού φώ-ναξε άγριέμένη:

— Άκουσε, παληόπαδο: έσύ δεν θέλεις να παντρευθής, το ξέ-ρω. Και γι' αυτό βρίζεις στα μάτια μου κάποια συγχόρσα. Έσύ θέ-λεις να παντρευθί έγώ, γιά να χάσω την επκαρπία και να κληρο-νομήσης έτσι από τώρα την παρουσία του μπαμπά σου. Έ, λοιπόν, γι' αυτό μονάχη θά σε παντρευθί! Στάσου! Μή γελάς, ξαδιάν-τροπε!

Μά ο Μαρρουκίνο είχε πηδήξει κούλας στο λαμό της μ' ήθελε να τη φιλήση. Η θεία Μικελίνα όμως άποτραβήχτηκε με δύναμη μ' έξακολούθησε να τού φωνάζη:

— Άν άλλη μιά φορά θελήσεις να με φιλήσης, θά σε διώξω! Σε παντρεύωμαι γιά να σ' άφισω να χά-νης ότι θέλεις μ' ότι σου περάσει άτ' το μυαλό... Πάρε όσες γυναίκες θέλεις. Μά μη τολμήσης ποτέ να με κυτάχης στα μάτια, άδιάντροπε! Κατάλαβε; ... Ποτέ σου!... Θά μ' άφήσης ήσηρη και πάω να κα-θήσω στην έξοχή και να ζήσω μοναχιά σου, δίχως να τολμήσης ποτέ σου να οδής να με ίδης. Όρκίσου!... Θέλω να μού τ' όρκισθής!

Ο Μαρρουκίνο έσκυψε το κεφάλι μ' έκανε ότι δο-κιμάζονα, γιά να την καταφέρη να δεχθί το γάμο μ' όχι γιατί ήθελε να την πάρη μονάχη γιά τά λεπτά.

— Πρόσεχε! τού ξαναείπε τότε η θεία Μικελίνα. Μού τ' όρκισθής! Πρόσεχε, παληόπαδο, γιάτι μπο-ρώ να σε σκοτώσω ή να σκοποθώ έγώ, άν δεν κρα-τήσεις τόν όρκο σου. Πρόσεχε λοιπόν!...

Και τόν έδιωξε από κοντά της, ως την ημέρα τού γάμου. Έπειτα, όταν παντρεύτηκαν, η θεία Μικελίνα έφυγε μονάχη γιά να πάη να καθήση στην έξοχή.

Μά δεν τόν σκότωσε, ούτε σκοποθήκη η θεία Μι-κελίνα, όταν, βυτερα από έξη ημέρες, ο Μαρρουκίνο πήγε τη νύχτα μ' άρχισε να χτυπάη την πόρτα της, όπισυν έκείνη κατέβηκε και τού άνοιξε.

Κι' έπειτα, την ίδια νύχτα, βυτερα από μιά ώρα, βγήκε κατάχλωμος, με το πρόσωπο, το λαμό και τά χέρια γεμάτα γραντζουνές και με μιά βαθειά δαγκω-ματιά στα χείλη μ' έτρεξε να κλεισθί στο σπίτι του, φοβισμένος, σάν να είχε κάνει κάποιο έγκλημα.

Υστερ' από μιά βδομάδα, όταν ελχαν κλείσει πειά η πληγές του, παρουσιάστηκε πάλι στους γειτόνους μ' έκείνου, βλέποντας τά σημάδια, τόν ρωτούσαν πε-ριόργου:

— Έ, Μαρρουκίνο! Τί νέα από τη νύφη; Έκεινος όμως δεν τολμούσε ν' άπαντήσει μ' έσήκωνε τούς ώμους του άδιάφορα.

Ο Μαρρουκίνο είχε άποφασίσει να μη τη ξαναϊδή πειά. Μά β-στερα από δέκα μήνες, όταν έιασε ότι η «θεία Μικελίνα» είχε άπο-κτίσει παιδί, έτρεξε να τη συναντήση.

Μά η γυναίκα του, όταν τόν είδε, έσφιξε άμέσως στην άγκυλιά της το παιδί της, σάν να ήθελε να τ' γλυτώση από τά χέρια του.

— Φεύγα... τόν παρακάλεσε. Άφησε με στην μοναχιά μου και στην ήσυχία μου. Φεύγα... Δέ βλέπεις λοιπόν ότι με φράνει η συν-τροφιά τού παιδιού μας; Άγιάοιστε! Τόσος ήσουν μ' έσύ όταν σε βρήκα και σ' ανάθρεφα. Αυτό όμως δεν θά σου μονάχη και δεν θά μού φερθί, όπως μού φερόθηκες έσύ. Α, όχι!... Να είσαι βέβαιος γι' αυτό, γιατί είναι και παιδί δικό μου!...

Κι' η θεία Μικελίνα έσκυψε κλαίγοντας και φίλησε στο μέτωπο τού παιδί της.

ΛΟΥΙ-ΤΖΙ ΠΙΡΑΝΤΕΛΛΟ

ΚΡΗΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ο ΑΝΤΡΕΙΩΜΕΝΟΣ

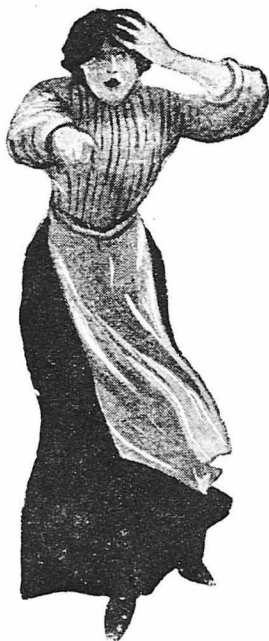
Τόν άντρευμένο μ'ήν τόν κλαίς, ούδ'ε μ' άν άποχώση.

Ήν άποχώσει μιά και δω πάλι άντρευμένος είναι,

πάντα 'νε ή πόρτα του άνοιχτή μ' ή τάβλα του στραμμένη

και τ' άργυρό του τ' σκαμνί όμορφα στολισμένο...

Χαροκοπούν οι φίλοι του —χαρά στον άντρευμένο!

— Έξω από δω, δαιμονο-μένε!...